

SZAKMAI BESZÁMOLÓ
A DEBRECENI KÁBÍTÓSZERÜGYI EGYEZTETŐ FÓRUM
2015. ÉVI
TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Bevezető

A Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 14 éve kimagasló aktivitással működteti szakmai programjait és együttműködéseit, melynek során jelentős eredményeket ért el. Jelenleg közel 30 tagszervezettel működik a szakmai fórum.

A KEF szakmai munkája során a jelenleg hatályos **„Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020 Tiszta tudat, józanság, küzdelem a kábítószer-bűnözés ellen”** című dokumentum alapján a 2014. szeptember 16-án elfogadott **„Tegyünk közösen!” Debrecen Megyei Jogú Város átfogó stratégiája a szenvedélybetegségek megelőzésére és a szenvedélybetegek ellátására 2014-2020** című dokumentumokban foglaltakat.

A stratégiai gondolkodás fontos eleme a Fórum javaslattevő, koordináló funkciójának erősítése, valamint az önkormányzati döntések stratégiai pillérekhez (közösség és együttműködés, prevenció, kezelés és ellátás, kínálatcsökkentés) való igazítása.

Egybehangzó vélemény volt, hogy erősíteniünk kell a szakmai szervezetek, Debrecen város lakossága és a DMJV Önkormányzata közötti párbeszédet a drogprobléma kezeléséről, szakmai koordinációról. A Debreceni KEF főképpen munkacsoportokban dolgozva a társadalmi és szakmai párbeszéd kiszélesítésére törekszik. Egy ekkora szervezet úgy működhet hatékonyan, ha a tagok szakterületenként fejtik ki tevékenységüket. Ennek érdekében a KEF már meglévő munkacsoportjait aktívan működteti (koordinációs, iskolai-prevenciós, kezelés-ellátás, kínálatcsökkentő munkacsoport). A munkacsoportok lehetőség szerint havonta üléseznek, de kiemelt eseményekre, akciókra alkalmasszerűen is összeülnek.

A szakterületenként létrejövő munkacsoport mellett a DMJV Önkormányzatával történő egyeztetésért a KEF Koordinációs munkacsoportja felelős. A KEF közgyűlésre, évente 2 alkalommal kerül sor. A KEF koordinációs feladatait a Csomópont Iroda segíti.

A Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum a Debrecen városi drogstratégiában (2003.) ajánlasként fogalmazta meg, hogy szükséges egy olyan iroda létrehozása, ami a drogprevenció számára mintegy módszertani központként tud működni. 2004 nyarán a város létrehozta a Csomópont Drogprevenció Irodát, amely szervezetileg a Debreceni Ifjúsági Szolgáltató Nonprofit Kft. részét képezi. 2007. óta a Csomópont Iroda vezetője, jelenleg is folyamatosan, Gesztelyi Tamás mentálhigiénés szakember. 2011 szeptemberében az iroda, korábbi helyéről, az Ifjúsági Házba a Simonffy utca 21. szám alá költözött.

Az iroda feladata és célkitűzése igen sokrétű. A folyamatos kapcsolattartás a szervezetekkel, intézményekkel és az önkormányzat szerveivel ugyanolyan kiemelkedő feladat, mint az

információgyűjtés és információszolgáltatás, vagy a pályázatfigyelés, de említhetnénk a könyv- és médiatár kiépítését is.

A fenti teendők egyben a közvélemény formálására is alkalmat adnak megfelelő médiatámogatás mellett, melyet nyitás óta folyamatosan biztosítanak a helyi és az országos médiumok.

2015-ben a programjainkat és szolgáltatásainkat a KAB-KEF-15 pályázatból biztosítottuk, a Debreceni Önkormányzat támogatása mellett.

Feladatok, tevékenységek

- A városi drogstratégiában megfogalmazott drogrevenziós irányelvek képviselése, megvalósulásának segítése.
- A közoktatási intézményekben folyó prevenciós munka segítése, koordinálása.
- Hozzáférhető adatbázis, részletes és folyamatos kimutatás készítése a városban működő prevenciós munkát végző szervezetekről.
- Jól működtethető kapcsolattartási metódus kidolgozása a prevenciós munkát segítő különböző, más területen dolgozó szakemberekkel.
- Kapcsolat kialakítása és tartása a helyi médiával, amelynek célja: a KEF elsősorban prevenciós tevékenységéről korrekt, széleskörű és időben történő tájékoztatás a lakosság felé.
- A prevencióval összefüggő, rendszeres pályázatfigyelés, a célcsoportok figyelmének felhívása ezekre, segítségnyújtás a pályázatok elkészítésében, benyújtásában.
- A prevenciós munkát segítő, azzal összefüggő szakanyagok (könyvek, filmek, stb..) összegyűjtése, folyamatos bővítése, az érdeklődők számára elérhetővé tétele.
- Drogrevenziós programok, rendezvények szervezése.

Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Elnöke:

Dr. Papp Csaba

tanácsnok

Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Szakmai Elnöke:

Berényi András

klinikai és addiktológiai
szakpszichológus,

Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Titkára:

Gesztelyi Tamás

mentálhigiénés szakember

A KEF 2015. évi tevékenységei

A KEF munkacsoportok találkozási

2015. 01. 05. 8.30

Debreceni Kábítószer Egyeztető Fórum Koordinációs Munkacsoport (pályázatírás)
Helyszín: DMJV Önkormányzata (4025 Debrecen, Kálvin tér 11.)

2015. 02. 23. 17.30

Debreceni Kábítószer Egyeztető Fórum Koordinációs Munkacsoport
Helyszín: Ifjúsági Ház Galéria (4025 Debrecen, Simonffy utca 21.)

2015. 03. 02. 17.00

Debreceni Kábítószer Egyeztető Fórum Kezelés-ellátás Munkacsoport (Józanság Napja)
Helyszín: Forrás Lelki Segítők Egyesülete, Debrecen, Angyalföld tér 11.

2015. 03. 23. 17.00

Debreceni Kábítószer Egyeztető Fórum Kezelés-ellátás Munkacsoport (Józanság Napja)
Helyszín: Forrás Lelki Segítők Egyesülete, Debrecen, Angyalföld tér 11.

2015. 04. 20. 16.00

Debreceni Kábítószer Egyeztető Fórum Koordinációs Munkacsoport
Helyszín: DEMEK (4032 Debrecen, Poroszlai u. 97.)

2015. 07. 09. 14.00

Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Szakmai Műhelybeszélgetés
Helyszín: Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy utca 21.)
Téma: A közterületeken előforduló „drogszemét” ártalmatlanítás protokolljának kidolgozása.

2015. 09. 03. 14.00

Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Koordinációs-elnökségi munkacsoport
Helyszín: Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy utca 21.)
Jelenlévők: dr. Papp Csaba, Berényi András, Juhász Béla, Gesztelyi Tamás
Téma: A Debreceni KEF 2015 második féléves tevékenységének és programjainak az összeállítása és megbeszélése.

2015. 09. 16. 14.00

Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Közgyűlése
Helyszín: Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy utca 21.)

2015. 09. 03. 14.00

Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Koordinációs-elnökségi munkacsoport és BV vezetőség
Helyszín: Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet (4024 Debrecen, Iparkamara utca 1.)

Jelenlévők: BV vezetősége, Berényi András, Gesztelyi Tamás

Téma: A Jóvátételi program pályázati kidolgozása.

Szakmai programok és konferenciák

Tri-Aid szakmai pályázat megbeszélése 2015. 01. 15.

Program: Prioritások a Tri-Aid projektben a Miskolc Megyei Jogú Város Drogstratégiája alapján

Előadó: Kiss Gábor, Miskolc Megyei Jogú Város (MMJV) Alpolgármestere

Előadó: Buday Malik Adrienn, MMJV Polgármesteri Hivatala

Legyen más a szenvedélyed Workshop 2015. 02. 24.

„Legyetek jók, ha tudtok” Szakmai Műhelykonferencia 2015. 03. 03.

Juhászné Koós Edit bűnmegelőzési referens, a Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény munkatársa mutatja be a „Legyetek jók, ha tudtok!” komplex bűnmegelőzési modellprojektet.

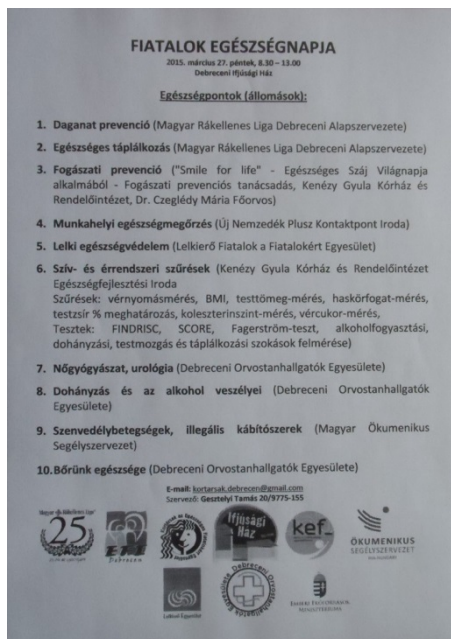
Fiatalok Egészségnapja 2015. 03. 27. péntek

A „Fiatalok Egészségnapja” programon tíz állomást jártak végig a fiatalok, 10 fős csoportokban, minden állomáson ismereteket és információkat kaptak, interaktív formában.

Egészségpontok (állomások):

1. **Daganat prevenció** (Magyar Rákellenes Liga Debreceni Alapszervezete)
2. **Egészséges táplálkozás** (Magyar Rákellenes Liga Debreceni Alapszervezete)
3. **Fogászati prevenció** ("Smile for life" - Egészséges Száj Világnapja alkalmából - Fogászati prevenció tanácsadás, Kenézy Gyula Kórház és Rendelőintézet, Dr. Czeglédy Mária Főorvos)
4. **Munkahelyi egészségmegőrzés** (Új Nemzedék Plusz Kontaktpont Iroda)
5. **Lelki egészségvédelem** (Lelkierő Fiatalok a Fiatalokért Egyesület)
6. **Szív- és érrendszeri szűrések** (Kenézy Gyula Kórház és Rendelőintézet Egészségfejlesztési Iroda
 Szűrések: vérnyomásmérés, BMI, testtömeg-mérés, haskőfogat-mérés, testszír % meghatározás, koleszterinszint-mérés, vércukor-mérés,
 Tesztek: FINDRISC, SCORE, Fagerström-teszt, alkoholfogyasztási, dohányzási, testmozgás és táplálkozási szokások felmérése)
7. **Nőgyógyászat, urológia** (Debreceni Orvostanhallgatók Egyesülete)
8. **Dohányzás és az alkohol veszélyei** (Debreceni Orvostanhallgatók Egyesülete)
9. **Szenvedélybetegségek, illegális kábítószer** (Magyar Ökumenikus Segélyszervezet)
10. **Bőrünk egészsége** (Debreceni Orvostanhallgatók Egyesülete)

A programon hét iskola (általános és középiskola vegyesen) 100 tanulója és kísérőik vettek részt, akiknek a szóbeli visszajelzései alapján hasznos és színvonalas volt a program.

A meghívó és képek a programról (2015. 03. 27.)

IV. Józanság Napja 2015. 04. 24-25. péntek-szombat

2015. április 24. péntek, 13:00 - 16:00 óra

13:30 – 14:30 „Oszdtálytalálkozó a kocsma után” - Állomások a felépülés útján

15:00 – 16:00 Nyitott ülések:

- Hit és Gyógyulás: Keskeny úton józanul – Kékkereszt – GAMMA GT
- Fordulópont Szervenélybetegek Rehabilitációs Intézményének és az Indulópont Támogatott Lakhatás lakóinak bemutatkozása
- Anonim Alkoholisták

16:00 A program zárása

2015. április 25. szombat 10:00 - 15:00 óra

10:00 – 10:25 Megnyitó beszédet mondanak:

- Püski Lajos tiszteletes úr, Berényi András (KEF elnöke), Dr. Papp Csaba (DMJV Önkormányzata Egészségügyi és Szociális Bizottság alelnöke)

10:30 - 11:30 Bizonyágtételek, önségítő csoportok, intézmények:

- Fordulópont Szervenélybetegek Rehabilitációs Intézménye, Indulópont Támogatott Lakhatás Intézménye, BTESZ Szervenélybetegek Nappali Ellátása, TTRE Közösségi Ellátása, GAMMA GT, Anonim Alkoholisták, Magyar Kékkereszt Egyesület Debreceni Csoportja, Szerencsejátékosok Csoportja, Keskeny – úton józanul, „Segítő Kéz” Lelkiségyel Telefonszolgálat bemutatkozása.

11:30 – 12:30 Megemlékezés az elhunytakra, imádság az élőkért, a szabadultakért és a gyógyultakért

12:30 – 13:30 Szeretetvendégség

13:00 – 14:50 Fórum – beszélgetés:

- Dr. Gaál Erzsébet főorvos, pszichiáter, addiktológus, Dr. Kovács Károly szakpszichológus, Dr. Kriskó Miklós pszichiáter, addiktológus szakorvos, Gál Judit kórházi lelkész közreműködésével.

14:50 – 15:00 A program zárása

A programon szakmai szervezetek és önségítő csoportok vettek részt 200 fő részvételével.

JÓ MEG EGY NAP

IV. JÓZANSÁG NAPJA · Debrecen 2015

A Forrás Lelki Segítők Egyesülete a Debreceni Kábitászer Egyeztető Fórummal közösen
4. alkalommal szervezi meg a **Józanág Napja** rendezvényt.

ÁPRILIS 24. PÉNTEK, 13 – 16 óra
Debrecen, Simonffy u. 21. Ifjúsági Ház

13.00 – 13.30 Regisztráció
13.30 – 13.40 Megnyitó Dr. Papp Csaba tanácsnok,
a KEF elnöke, helyszín: Galéria
13.45 – 14.45 „Oszdtalálkozó a kocsmá után”
Állomások a felépülés útján, helyszín: Galéria

15.00 – 16.00 Nyitott ülések:

15.00 – 16.00 Hit és Gyógyulás:
Keskeny - úton józanul Kékkereszt – GAMMA GT, helyszín: Galéria
15.00 – 16.00 Fordulópont Szenvedélybetegek Rehabilitációs
Intézményének és az Indulópont Támogatott Lakhatás
lakóinak bemutatkozása - helyszín: Zöld szoba
15.00 – 16.00 Anonim Alkoholisták - helyszín: Ifi Klub

16.00 A program zárása

A nyitott ülésekre való jelentkezéseket április 22-ig a jozansagnapja2013@gmail.com e-mail
címszóra várjuk! További információk: Gábor Andrea Telefon: +36-52-492-757

JÓ MEG EGY NAP

IV. JÓZANSÁG NAPJA · Debrecen 2015

A Forrás Lelki Segítők Egyesülete a Debreceni Kábitászer Egyeztető Fórummal közösen
4. alkalommal szervezi meg a **Józanág Napja** rendezvényt.

ÁPRILIS 25. SZOMBAT, 10 – 15 óra
Debrecen-Nagyterdei Református Egyházközség,
Debrecen, Bolyai u. 25.

10.00 – 10.25 Megnyitó Püski Lajos tiszteletes úr,
Berényi András KEF szakmai elnöke

10.30 – 11.30 Bizonyoságtételek, önségitő csoportok, intézmények:
Fordulópont Szenvedélybetegek Rehabilitációs Intézménye,
Indulópont Támogatott Lakhatás Intézménye, BTE SZ Szenvedély-
betegek Nappali Ellátása, TTRÉ Közösségi Ellátások, GAMMA GT,
Anonim Alkoholisták, Magyar Kékkereszt Egyesület Debreceni Csoportja,
Szerencsejátékosok Csoportja, Keskeny - úton józanul,
„Segítő Kéz” Lelkiségegy telefonszolgálat bemutatkozása.
11.30 – 12.30 Megemlékezés az elhunytakra, imádság az élőkért,
a szabadultakért és a gyógyultakért

12.30 – 13.30 Szeretetvendégség

13.30 – 14.50 Fórum – beszélgetés: Dr. Gaál Erzsébet főorvos,
pszichiáter, addiktológus, Dr. Kovács Károly szakpszichológus,
Dr. Kriskó Miklós pszichiáter, addiktológus szakorvos,
Gál Judit kórházi lelkeszközreműködésével.

14.50 – 15.00 A program zárása

A plakát és képek a programról (2015. 04. 24-25.)

A helyi napilapban is megjelent egy szakmai cikk:

Legyen más a szenvedélyed! - Kábítószer ellenes Világnap - Workshop Konferencia 2015. 06. 25.
 Helyszín: Debreceni Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy u. 21. - Galéria)

9:30 – 10:00	Regisztráció és Sajtótájékoztató
10:00 – 10:20	Köszöntő: Berényi András – Debreceni KEF szakmai elnöke Megnyitó: Dr. Papp Csaba – Debreceni KEF elnöke
10:20 – 10:45	A begyűjtött „drogszemét” vizsgálatának eredményei és tapasztalatai Figezki Tamás és Kiss József – Magyar Ökumenikus Segélyszervezet
10:45 – 11:10	Máltai szenvedélybetegek ellátásának bemutatása - Egy tanulmányút tapasztalatai Gedeon Tamás – Debreceni Egyetem

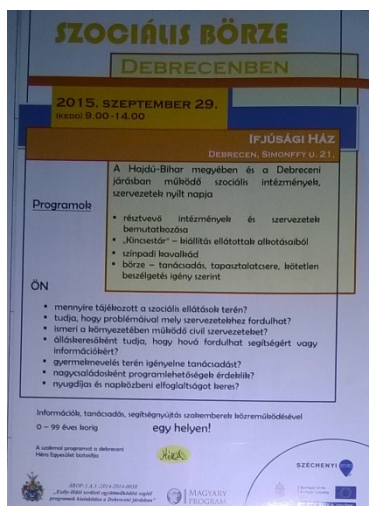
11:10 – 11:35	Jóvátételi program tapasztalatai a Debreceni Büntetés-végrehajtási Intézetben Bodonyi Norbert – Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet
11:35 – 11:45	Kávészünet
11:45 - 12:10	A Debrecen város szakma politikai programjának irányelvei Berényi András – Debreceni KEF szakmai elnök
12:10 - 12:30	Diszkusszió – reflektálás az előadásokra, kerekasztal beszélgetés az előadókkal

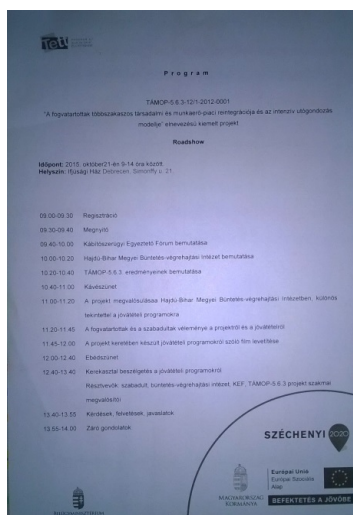
Sporttal a drogok ellen, médiatájékoztató Debrecen Televízióban (Lelkierő Egyesület) 2015. 09. 04.

Szociális Börze 2015. 09. 29. 9-14-ig

Helyszín: Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy utca 21.)
Szociális szervezetek és intézmények nyílt napja

A fogvatartottak többszakosos társadalmi és munkaerő-piaci reintegrációja és az intenzív utógondozás modellje – Roadshow 2015. 10. 21. 9-14
 Helyszín: Ifjúsági Ház (4025 Debrecen, Simonffy utca 21. - Galéria)

Közösségi Egészségnap 2015. 10. 30. 12-18-ig

Helyszín: Belvárosi Művelődési Központban (Debrecen, Kossuth u. 1.)

Programok:

"Naponta egy alma, a doktort távol tartja" - Ajándék alma minden résztvevőnek a Derecskei Gyümölcsös felajánlásával

"Látványos Egészségseta" - Idegenvezetés és a testmozgás népszerűsítése Debrecen -eddig talán általunk fel sem ismert- látványosságainak megtekintése

"Pszichológiai állapotfelmérés" - Stressz- és depresszió, valamint függőségi tesztek önkéntes kitöltése - SIKK Egyesület

Vérnyomás, testzsírszázalék, testsúly mérés, BMI számítás

Debreceni KEF – Kábítószerügyi Egyeztető Fórum információs programja

Áldozattá válás megelőzése a Debreceni Rendőrkapitányság jóvoltából

Gyógytorna, egészség- és dietetikai tanácsadás. Daganatos betegségek megelőzése - A Magyar Rákellenes Liga jóvoltából
Elsősegélynyújtás-oktatás - TEVAgy a Hős!
Fiatal Gyógyszerészek az Ifjúságért programjai

Füstmentes Világnap 2015. 11. 19.

Helyszín: Debreceni Fórum Bevásárlóközpont

Jóvátételi BV program:

- 2015. 01. 14. Jóvátételi BV program (Tóth Árpád Gimnázium)
- 2015. 02. 11. Jóvátételi BV program (Irinyi János Gimnázium és Szakképző Iskola)
- 2015. 03. 11. Jóvátételi BV program (Baross Gábor Középiskola)
- 2015. 03. 25. Jóvátételi BV program (Povolny Ferenc Szakképző Iskola)
- 2015. 04. 15. Jóvátételi BV program (Irinyi János Gimnázium és Szakképző Iskola)

- 2015. 05. 13. Jóvátételi BV program (Könnyűipari Szakképző Iskola)
- 2015. 06. 10. Jóvátételi BV program (Irinyi János Gimnázium és Szakképző Iskola)
- 2015. 10. 14. Jóvátételi BV program (Povolny Ferenc Szakképző Iskola)
- 2015. 11. 18. Jóvátételi BV program (Péchy M. Építőipari Szakközép és Szakképző Iskola)
- 2015. 12. 16. Jóvátételi BV program (Tóth Árpád Gimnázium) (Baross Gábor Középiskola)

A programon 350 fiatal vett részt. A látogatás tapasztalatairól egy diák cikket is írt a helyi napilapban:

Feladatok az szenvedélybetegségek megelőzésében és a szenvedélybetegek kezelésében Debrecen városban

Bevezetés

Debrecen az ország második legnagyobb városa, mint gazdasági, mint kulturális szempontból központi szerepe van a régióban. A településen több tízezer diák és egyetemi hallgató tanul az általános és középiskolákban, valamint a Debreceni Egyetemen. Ebből adódóan a szenvedélybetegséggel kapcsolatos jelenségek és sajátosságok koncentrációja is megfigyelhető.

Az országos stratégia Országgyűlés általi elfogadása és az új kihívások tették szükségessé a helyi stratégia aktualizálását.

Az önkormányzatnak, ha meg akar felelni a szenvedélybetegségekből adódó kihívásoknak, szüksége van egy integráló (és a végrehajtást koordináló) stratégiára, amely irányvonalat mutat az érintett szakembereknek és bevonja a tágabb helyi közösséget is a döntésekbe, illetve a feladatok végrehajtásába.

Debrecen város stratégiája a közösségi megközelítést és az egészségfejlesztés szemléletét helyezi előtérbe. Ennek elsődleges oka, hogy a probléma is a közösségben alakult ki, a közösségre jelent veszélyt, tehát a megelőzés és a kezelése is ott kell, hogy történjen.

A stratégia megvalósításának feltétele a szoros együttműködés a döntéshozó önkormányzati testület és bizottságai, valamint a megvalósító polgármesteri hivatal és Kábítószerügyi Fórum között. A szakma jelzése, helyzetelemzése lehetővé teszi a hatékony reaktív beavatkozások feltételeinek megteremtését. Erre azért van szükség, mert várhatóan gyorsan változnak a körülmények és fontosnak tűnik, hogy az elkövetkező 6 évben megfelelő válaszok szülessenek helyi szinten.

A tapasztalatok szerint a szenvedélybetegségek előfordulásának csökkentése és a szenvedélybetegségekben érintettek segítése csak széles és összehangolt társadalmi összefogással valósulhat meg.

A stratégia üzenete a helyi társadalom számára

A helyi stratégia – közvetlenül vagy közvetetten – az országos stratégiához hasonlóan a különböző csoportoknak szóló üzeneteket is közvetít:

- Az egyéneknek és a helyi közösségeknek azt, hogy mindenki felelős a vele együtt, illetve a környezetében élő személyek sorsának alakulásáért.
- A kábítószer-használatot elutasítóknak megerősítést, hogy jó úton járnak, tudnak és képviselnek valamit, amit érdemes másoknak is továbbadni.

- A kábítószereket kipróbálóknak egyértelmű jelzést, hogy a szerhasználattal kockázatot vállalnak, árthatnak maguknak és környezetüknek.
- A függőknek reményt, hogy felépülésük lehetséges, vannak olyan programok, kezdeményezések, a józanság értékét vállaló és hirdető közösségek, amelyek segítségével gyökeresen megváltoztathatják életük alakulását.
- A segítő hivatások művelőinek, a szakmai közösségeknek, hogy fontos szerepük van a Nemzeti Drogellenes Stratégia megvalósításában.
- A stratégia elkötelezett a szenvedélybetegségek különböző formáihoz kapcsolódó problémák hatékony kezelése mellett, és amellet, hogy a társadalom megfelelő és hatékony eszközökkel rendelkezzen a szenvedélybetegségek visszaszorítása és az ezzel összefüggő bűnözéssel szembeni fellépés területén.

A drogstratégia általános céljai

A városi stratégia célja, hogy a jelen helyzetképhez illeszkedve és az igényeknek és lehetőségeknek tudatában az önkormányzat döntéshozói átfogóan támogassák a szenvedélybeteg ellátás és megelőzés területén elindult szakmai programokat. A stratégia általános céljai a következők:

- A kábítószer fogyasztás elterjedtségének visszaszorítása, valamint a fogyasztást kísérő ártalmak csökkentése.
- A drogokkal kapcsolatba kerülő és a drogproblémákkal küzdő egyének, családok, veszélyeztetett csoportok felkutatása, kezelésbe vonása.
- A kezelés elindulásával párhuzamosan a rehabilitáció eszközeit alkalmazva a társadalmi befogadás, visszailleszkedés (reintegráció) biztosítása.
- A prevenció, a terápia és a rehabilitáció egységes szemléletének kialakítása, a különböző területeken dolgozó szakemberek munkájának összehangolása.
- Helyi KEF működtetése, a drogprobléma és az erőforrások folyamatos monitorozása, ezek alapján irányelvek megfogalmazása.
- A drogprobléma komplex kezeléséhez szükséges személyi és infrastrukturális fejlesztések biztosítása: hiányzó intézmények létrehozása, a már meglévő ellátást nyújtó intézmények, szervezetek és azok ellátási kapacitásának fejlesztése.
- A drogokhoz való hozzáférés lehetőségének csökkentése.
- A helyi közösségek érzékennyé tétele a drogprobléma iránt, aktivitásuk megnyerése a probléma

kezelésére, a városi és közösségi média hatékony bevonása.

- Az államigazgatás különböző szintjeinek tevőleges hozzájárulása a KEF munkájához, és a droprobléma kezeléséhez.
- A mindenkori politikai élet szereplőinek folyamatos tájékoztatása a droprobléma aktuális helyzetéről és a kezelés irányelveiről, támogatásuk megnyerése.
- Folyamatos együttműködés az országos és nemzetközi szakirányú intézményekkel, szervezetekkel.
- Fontos cél, hogy a városi stratégia és annak feladatai összhangban álljanak az országos és az Európai Unió irányelveivel.
- A városi stratégia a tágon értelmezett szenvedélybetegségekkel foglalkozik, mely kiterjed a legális és illegális szerhasználatra illetve a viselkedés függőségekre is.
- A stratégiában alapvető fontosságú az együttműködés és partnerség a szenvedélybeteg ellátás területén érintett és a droproblémával foglalkozó intézmények, szervezetek, civil közösségek, egyházak között.

I. Közösség és együttműködés

Alapvető cél a közösségi szintek érzékenyítése a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos jelenségek iránt, a közösség aktivitásának növelése a probléma kezelésének érdekében. Ennek eszköze a szenvedélybetegségek elterjedtségének és a kezelés erőforrásainak a felmérése, a tények és szakmai következtetések korrekt ismeretében. Következő feladatok megvalósítása látszik szükségesnek:

Feladatok a droprobléma társadalmisításában

1. A lakosság nagyon erős előítéleteinek megváltoztatása érdekében reális tájékoztatás, információadás a szenvedélybetegségekkel kapcsolatban.
2. Az önkormányzat és a polgármesteri hivatal felelősségének és feladatainak tudatosítása a droprobléma kezelésében.
3. Rendszeres tájékoztatás a KEF munkájáról és a szenvedélybeteg ellátás területén elért eredményekről és aktuális problémákról.
4. Újabb szervezetek és intézmények bevonása a KEF munkájába.
5. Szakmai konferenciák szervezése
6. Lehetőséget adni az informálódást biztosító írások megjelentetéséhez a helyi médiában, a tájékoztató kiadványok eljuttatásához az adott célcsoportok felé, megjelenéshez a helyi TV-ben, rádióban is.

II. Megelőzés (prevenció) és egészségfejlesztés

A megelőzés célja a szenvedélybetegségek (legitim és illegitim) előfordulási arányának csökkentése. A megelőzés tehát akkor igazán hatékony, ha a kockázati és védő tényezőkre alapozva, az integrált, egészségfejlesztő egészes (holisztikus) megközelítést alkalmazza a prevenció valamennyi színterén.

Alapvető cél, hogy csökkenjen a mind a legális, mind az illegális szerek kipróbálóinak aránya, az első kipróbálás időpontja minél későbbi életkorban következzen be.

Az egészséges, tartalmas (szermentes és viselkedés függőség nélküli) életstílus váljon vonzóvá a fiatalok számára és ne legyen kulturálisan elfogadott a szerhasználat. Feladatok az egészségfejlesztésben-megelőzésben:

Feladatok a prevenció hatékonyabbá tételére

1. Összegyűjteni, hogy milyen prevenciós programok folynak az iskolákban.
2. Az iskolai drogügyi koordinátorok tevékenységének folyamatos támogatása.
3. A prevenciós programoknak tartalmazniuk kell olyan készségek fejlesztését, amelyek segíthetnek a fiataloknak ellenállni a drogok kínálásakor, erősítik elkötelezettségüket a drogokkal szemben, növelik szociális kompetenciájukat, (kommunikációjukat, kortárs-kapcsolataikat, én hatékonyságukat) amely legalább ennyire fontos protektív tényező.
4. Be kell vonni a szülőket is, így erősebbek lesznek az üzenetek, s ez lehetőséget teremt arra, hogy az iskolán kívül a családi körben is megbeszélhessék e témákat.
5. Életkor-specifikusnak kell lennie a prevenciós programoknak
6. Összehangoltabbá kell tenni a drog-prevencióban tevékenykedő szervezetek munkáját a városban.

III. Terápia, ártalomcsökkentés, rehabilitáció

Az ellátórendszerek a kliensek szükségletei, valamint a kezelés-ellátás eredményei szerint szerveződnek. A szükségletalapú és eredményközpontú ellátás a beteg-, illetve kliens utak optimális szervezését jelenti. Mindez feltételezi a kezelő-ellátó rendszereken belüli és azok közötti teljes ellátási spektrum kiépülését és – a szociális ellátásokkal szoros együttműködésben – az egészségügyi szolgáltatások progresszív rendszerét. Ebben a megközelítésben a kliens szükségletei a maguk teljességében jelennek meg, tehát nemcsak a szerhasználat vagy a függőség jelenik meg problémaként, illetve kezelési szükségletként, hanem annak pszichoszociális összefüggésrendszere is.

A szenvedélybetegségekkel kapcsolatosan számos védő (protektív) és kockázati tényező ismert. A védő tényezők közül fiatal korban kiemelkedő jelentőségű a család, az iskola, a

kortárs csoportok, a helyi közösség társas kohéziója, a társas támogatások, illetve a kapcsolatok megfelelő minősége, melyek képesek ún. megküzdési (coping) stratégiákat hatékonyan közvetíteni. Ha a család és a közösség nem tud támaszt nyújtani, ha az iskola inkább kudarcok, mint sikerek színtere, akkor nő a normasértő magatartásokkal kísérletező kortársak befolyása, és a kábítószer-használat kockázata is nagyobb. Azok a gyermekek, akiknek a családjában szenvedélybeteg él, vagy akik felbomlott családban nőnek fel, az addikció szempontjából is fokozottan veszélyeztetettek.

A kezelő-ellátó rendszer hatékonysága a kliens aktuális szükségleteitől, motivációjától, változásra való készenlététől és környezetének ezeket támogató vagy gátló hatásaitól is függ, mely körülményekre az ellátórendszer viszonyulása és beavatkozásai is visszahatnak. A kezelés és rehabilitáció célja a függőség problémájával küzdő egyének és családok segítése e problémák leküzdésében, a társadalmi be/visszailleszkedésben.

Feladatok a kezelés területén

1. Kábítószer fogyasztók kezelési adatainak gyűjtése és folyamatos monitorozása.
2. Kezelési adatok gyűjtése és a fogyasztási tendenciák elemzése
3. A napi ellátási nehézségek csökkentése (alkalmasság, szűk kapacitás, finanszírozási gondok, hiányok, nagy várakozási idő)
4. Folyamatos esetmegbeszélés és szupervízió megszervezése munkatársak számára.
5. A szociális és egészségügyi szolgáltatók közötti együttműködés módjainak kidolgozása

Feladatok a rehabilitáció területén

1. Védett munkahelyek kialakítása, amelyek az első lépcsőfokot jelentik a félutas házban és a rehabilitációs intézményben élők, valamint az onnan már kilépők számára.
2. Támogatott lakhatás létrehozása, amely szorosan kapcsolódik a jelenlegi intézmény rendszerhez.
3. A rehabilitációs intézmény befogadó képességének kibővítése.
4. Az önszervező csoportok létrejöttének és működésének támogatása.

VI. Kínálatcsökkentés

Magyarországon, így Debrecenben is, amellet, hogy az összes klasszikus kábítószer típus hozzáférhető, rohamosan terjednek az új típusú pszichoaktív szerek, dizajner drogok, amelyeket mesterséges, megtervezett módon olyan pszichoaktív hatású molekulák használatával hoznak létre, ami nem szerepel a kábítószerek listáján. Amíg tiltólistára nem kerül a szer, legálisan forgalmazható és használható. Leginkább elterjedtebb formája volt a mefedron, amíg nem került tiltó listára a szer

kereskedelme és használata. A forgalmazás szervezett bűnözéssel való kapcsolata miatt e szerek megjelenésének nemzetbiztonsági kockázata is jelentős. A korábban hagyományos kábítószerrel kereskedő bűnözői csoportok újabban egyre inkább e drogok forgalmazásával foglalkoznak. A kábítószer-bűnözés dinamikus jelenség, drámai gyorsasággal jelennek meg új szerek, terjednek el új elkövetési magatartások és változnak a csempészútvonalak. A különböző kábítószer típusokkal foglalkozó elkövetői körök a terjesztői piramis magasabb fokain már a szervezett bűnözés valamennyi ismérvét magukon viselik, különösen a balkáni útvonalon tevékenykedő csempészcsoportok, illetve a kannabisz terjesztésében meghatározó szerepet betöltő külföldi bűnözői csoportok. A hazai piacon az illegális és legális szintetikus kábítószer a kannabisz után a második leginkább keresett szercsoport. A kokain kínálata szintén folyamatosan növekszik.

Feladatok a kínálatcsökkentés területén

1. Kínálatcsökkentéssel foglalkozó munkacsoport megalakítása.
2. A rendőrség szemléletének formálása, alakítása hangsúlyozva, hogy inkább a segítő beavatkozás szemlélete legyen erősebb.
3. A rendőrség számára megismertetni az ellátórendszer elemeit és a tevékenységüket és munkájukat.
4. Új együttműködési formák kialakítása az ártalomcsökkentő, mozgó szolgáltatások során.
5. A polgárőrség bevonása a KEF munkájába.

A KEF szakmai programjának tervezete a 2016. évre

1. Kihelyezett KEF munkacsoport ülések a tagszervezeteknél (Drogambulancia, Családsegítő és Gyermekjóléti Központ)
2. Az V. Józanság Napja
3. Kábítószer ellenes világnap alkalmából szervezett drogmentes juniális program
4. Regionális KEF konferencia szervezése
5. Jóvátételi börtön program
6. Szakmai nap a tinédzser addiktológiai ellátásról
7. A KEF munkacsoportok rendszeres üléseinek megszervezése
8. A KEF közgyűlések megtartása
9. Csomópont iroda működési feltételeinek javítása
10. Szenvedélybetegségekkel kapcsolatos tematikus honlap működtetése (KEF Facebook oldal)

11. Szakmai műhelyek szervezése az aktuális kérdésekben
12. A Campus fesztiválon alacsonyküszöbű, ártalomcsökkentő szolgáltatás megszervezése
13. A 2016. évi helyi szakmapolitikai program elkészítése és az önkormányzat elé terjesztése.

Debrecen, 2016. június 08.

Gesztelyi Tamás
KEF titkár

Berényi András
KEF szakmai elnök